

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Franciškova ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nebravilna pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslane in zahvale vrsta 30 v. Pri vsakratnem oglaševanju pošt. — Za odgovor je pričeti znanje. — Telefon številka 118.

Ceste stojijo...

Te dni poteče eno leto, odkar je postal Balkan središče vse svetovne pozornosti.

Velike blamaže so spremljale te dogodke, blamaže, ki so izhajale iz sovraštva proti Slovanstvu, ki se ni hotelo udati zahtevam barbarske Turčije. Tisto robstvo ki je tlačilo ponižane Balkance dolga desetletja, je naenkrat vzplalo in izjavilo, da noče več prenašati poniževalnega jarma. Preteklost je bežala mimo srbske domovine, vstala je Vila velike vojne, vstal je kraljevič Marko, ta srbski kralj Matjaž. Spočit od trdnega boja je zbral svojo pogumno armado, ki ji je bil pred očmi in sam cilj: svoboda!

Klic zatiranih bratov v Macedoniji, klici iz noči iz obupnega stanja, ki ga je zagrešila pogrešana zaslupljenost, so našli odmeve požrtvovalnosti. In šli so v boj, smrti nasproti, prepevajoč himno življenja, posvečujoč od suženjstva oproščene kraje vsem tistim, ki bodo živeli po slej od sadov te svete zemlje...

Zmrzovali so pred Odrinom, pred to kljubujočo trdnjavo, trpeli so in čakali tistega trenutka, ki prinese preddajo. Božični večer so praznovali v šotorih pod Cataldžo, dokler ni prišla rešitev v znamenju premoči. Zavzeli so mesto, vsled katerega so se potapljali mrljici v potokih krvi.

Potem se je bilo sklenilo premirje, kateremu je sledil mir. Toda komaj je prestopila noga zmagovalcev prag rojstnega doma, že so zaslišali nov klic, z brzojavkami so prihajali pozivi na novo vojno.

Z napetostjo je pričakovala Evropa, kaj bo pokazala Srbija v novi drugi balkanski vojni. Izšla je iz boja slavna, zmagovita. Niso napadali sami, izzvani so bili, izzvani od sovražnikov rastoče moči, ki je pretila uničiti ves znani »Drang nach Süden«.

Sledilo je premirje, ki so mu vodili krogi v Srbiji pripisovali zelo malo vere. Vzhajala je nova nevarnost, da se je bilo bati še nadaljnega prelivanja krvi. Vendar se je Rumunija potrudila, da vzdrži in zavleče mir, da je mogla ublažiti pogoje na vseh treh straneh.

Tačas je končala druga balkanska vojna.

Ponižana pa ni bila Srbija, temveč Bolgarija. Ne radi volje naroda, radi Koburžana.

Potlačeni so bili torej vsi, ki so hoteli uničiti moč nove, čile Srbije. Zato niso prenehala sovraštva, nasprotno: zavzela so se širše meje. Takrat so začeli škiliti čez ozkane jim meje Albanci, Divji narod, brez kulture, brez civilizacije. Skupina beguncev, ki ne poznajo črke, ki nimajo knjige, ki so samo na uslugo različnim intrigantom.

Srbija ima sedaj proste roke. Odrejena je mobilizacija, ki bo poka-

zala ljudem, da ne pozna šale. Na vse kriplje se je delalo proti državi, s katero bi imela rada Avstrija »stike.« Toda Srbom ostane dobro v spominu leto 1908, ravnotako kakor leto 1912.

Danes stojimo pred novo vojno. In čvrsta Srbija, ta majhna in poprej neuvaževana država, stoji zdaj tretjič pod orožjem, pripravljena na vse. Sprejema boj. Vojna brzkone ne boje dolga; Srbija srce najtrše orehe. Živimo v letu prelivanja krvi. Ne zdi se nam nič posebnega, da je na balkanskem polotoku novo vzruženje.

Srbija je potrebovala miru po vojni. Tega ni bilo. Mora si ga ustvariti. Z veseljem smehom so šle te dni čete na nov boj.

Zdi se, da povsod že prevladuje prepričanje, da bo to edina rešitev zapletenih balkanskih vprašanj.

Štajersko.

»Bauernschreck.« Ker se sedaj toliko govori o skrivnostni pošasti, ki mori živino po srednještajerskih alpah in se pripoveduje o njej najneverjetnejše stvari, ne bo neumestno, če spomnimo na neko zadevo, ki je pred 12 do 15 leti dvigala v našem mestu in tudi dalje okrog veliko prahu. V neki dravski strugi pri Zgornjem Dupleku so našli kačoklopotačo, o kateri niso vedeli, kako je prišla v Dravo. Najrazličnejša so bila ugibanja. Celo profesorji so izrazili svoje mnenje o grozni kači. Končno se je pa cela stvar izkazala kot špas nekaterih porednežev. Naročili so si iz Trsta neko tako kačo, ki je poginila in jo deli v Dravo. Potem so uprizorili nanjo lov in imeli za norca cel svet. — Ampak ljudje še vedno mislijo, da je vse resnica, kar se govori o tej zverini. Ja, ja, po Štajerskem straši »Bauernschreck«, po Kranjskem pa dr. Krek.

»Straža« piše: »Povemo liberalcem, da so naši poslanci v resnici demokratični, da zato nič ne razločujejo med navadnimi zemljani in med takimi, ki imajo trikrat ali petkrat zasekane krone.« Seveda, seveda. Najlepši zgled za to je dr. Šusteršič, ki razlikuje samo toliko sebe od navadnega zemljana, da si napravi stanovanje za 60.000 K, dočim je kmet, ki nje ga voli, uboga para, ki nima nič, le kopico njegovih lepih obljub, ki mu jih dr. Šusteršič daje s prav demokratično-sladkimi besedami. Edino obljubo so pri klerikalnih poslancih »demokratične, ampak te ne neso našemu človeku prav nič. Od samih klerikalnih obljub si ne bo nikdar pomagal na trdne noge.

Slovenski klub in štajerski deželni zbor. Dne 25. t. m. je imel Slovenski klub pod predsedstvom načelnika dr. Korošca večurno posvetovanje o pogojih, pod katerimi naj bi

se omogočilo kratko jesensko zasedanje štajerskega deželnega zbora. Preden se je začelo posvetovanje, je imel načelnik nagovor, v katerem je slavil spomin pokojnega deželnega odbornika Robiča. Z njim je izgubil klub svojega skrbnega očeta in predvidnega svetovalca. Članj so govor poslušali stoje in so ob koncu zaključili njegovemu spominu trikratni »slava«. Potem se je začelo posvetovanje o delazmočnosti deželnega zbora in se končno sklenilo, da je slovenska delegacija pod gotovimi pogoji, ki se nanašajo na kulturno-narodne in gospodarske zahteve slovenskega ljudstva, volina stvarno sodelovati v sedanjem jesenskem zasedanju. Posvetovanje je pokazalo, da išče slov. učiteljstvo brez vzroka v naših poslancih onih nasprotnikov, kakor se jih slika v nasprotnih listih. Naloga celokupnega štajerskega učiteljstva je sedaj, ako hoče zboljšanje svojih gnetnih razmer, da vpliva na nemško večino, da sprejme lahko izpolnive pogoje slovenske štajerske delegacije.

Goriško.

»Dan« se po Goriškem zelo hitro širi, v Gorici se ga prišteva k najbolj razširjenim in najbolj priljubljenim listom. Vsi ga radi čitajo, posebno pa nižji sloji, za katere se »Dan« vedno poteguje. Da se »Dan« tako širi, pa ne ugaja tukajšnjim Nemčujem. Na vse mogoče načine si prizadevajo škoditi listu. Kakšenkrat ga prinese pošta šele prihodnji dan. Večkrat pa ga kar na pošti ali na postaji skrijejo. Te dni mi je potožila gospa na državni postaji. Ona proda dnevno 40 števk »Dneva«, zato so nanjo tudi tako jeznji. Že večkrat so ji zavrgli ali skrili po 40 števk, tako se je zgodilo tudi v torek. Uboga žena občuti tako občutno škodo. Ali naj ne mislijo, da bodo list s svojim vandalskim početjem uničili, še raje ga čita naše ljudstvo, ko vidi kako hočejo nekateri elementi »Dnevu« škoditi. — Taki barbarski slučaj se ponavljajo dan za dnem, tudi se je zgodilo, da so od velike jeze list opljuvali. Falotje naj se le pazijo. Od

Grozne sanje.

Težke sanje so kot mora, (ker za grehe so pokora), kogar enkrat se lote, temu spati ne puste.

Ko se je glavar prebudil, svojim sanjam se je čudil. »Saj ni res,« si je dejal — in je spet naprej zaspal.

Al' naenkrat tam v daljavi, grozna ženska se pojavi: v rokavih bitki meč drži — resno gleda — in molči.

»Kdo si, grozna ti prikazen, si plačilo, ali kazen?« Spregovori! Kaj želiš? Kaj tak resno se držiš?

»Me poznaš?« — ga ona vpraša. »Jaz sem davna znanka vaša, kaj želim?« — Prišel je čas, hočem obračun od vas.

»Kdo si, kdo?« glavar ji pravi, meni blodi se po glavi, mnogo znancev, znank, imam, vendar tebe ne poznam.

»Jaz sem z Dunaja Kamila, ki zdaj tebe bom sodila, zdaj prišel je sodni dan, vsak zločin bo kaznovan.«

»Milost, milost! Oj, izgini, tukaj v naši domovini, nihče nič o tem ne ve — nihče vedeti ne sme.«

»Jaz pa vse bom popisala, vse skrivnosti bom izdala, vaših grehov je dovolj, kličem vas pred sodni stol.«

»Oj, izgini težka mora, saj vsak ve že, da si nora, čast »Slovenec« ti je vzela, nihče ti ne bo verjel.«

»Za to vaše obrekovanje, si poiščem maščevanje — ta trenutek videl boš — kako pade prvi mož.«

Kakor blisk čez noč žareč, dvigne se železni meč. Krepko pred glavarja vseka pade glava — doktor Kreka.

»Ah!« glavar po koncu plane, a Kamila se ne zgane. »to začetek je«, mu pravi, »to je kazen po postavi.«

»Prizanesi, o Kamila, stranko našo boš razbila, če tako sodila boš, padel bo za možem mož.«

»Naše delo ni končano, vzeli bomo še Ljubljano, drugo leto na ta dan, bo naš boj izbojevan.«

»Konec!« grozen glas odmeva, svetel meč skoz noč odseva in Kamila govori: »Zdaj na vrsto prideš ti!«

(Konec jutri.)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1881.

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1881.

: obrestne hranilne : $4\frac{3}{4}\%$: brez odbitka rentnega :
: vloge po čistih : $4\frac{3}{4}\%$: davka. :

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 kron.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

To bi gledala, ko bi vas videla elegantnejšo... in lepšo, nego bo ona sama.

»Hvala,« je dejala ona še bolj suho. »Moja črna obleka mi je ljubša.«

»No, pa pridite v njej, ako jo imate tako radi. Zagotavljam vas, da boste v mojih očeh kljub temu najlepša med vsemi.«

»In čemu mi bo ta zavest?«

»Čemu? ... Prav rad vam povem, in celo komaj čakam, da bi našel priložnost... a tukaj je nemogoče.«

Sklonil se ji je do ušes:

»Kje se moreva pomeniti mirno? Pri vas ali pri meni?«

Prebledela je, vstala in mu vrgla — komaj slišno — eno samo besedo: »Pomota!«

Stopila je k Bobetinim vratom in jih odprla:

»Mihelina, ali boš kmalu gotova? Gospod de Pierfit je tu, ki bi rad govoril s tabo in ne ve, kako naj ubije čas.«

Stopila je v sobo in pustila samega vikonta, ki ni vedel, kaj naj stori, ter je nurnal sami pri sebi:

»Hinavka... ki se ukvarja ves dan s cipicami iz »Sto norosti«, pred mano pa igra krepostnico...«

Gilberta se je vrnila v salon šele, ko je Franc de Pierfit odšel. Mislija je, da bi povedala to reč Bobeti.

A čemu! Ta individui jo je bil nagovoril... eh, tako pač, kakor bi vsak nagovoril žensko, ki jo sreča pri Bobeti. Tem slabše za njo, ker se je spravila v takšen položaj.

In — ne privrkat, toda resneje kakor prve krat — si je dejala: »Morda bi bila storila bolje, da nisem sprejela Bobetinih ponudb. Ko bi le mogla nabiti prevezo, da mi ne bi bilo več treba prihajati semkaj...«

Da, da, to je bila najboljša pot. Toda Gilberta se je jako obotavljala, odreči se mesečnim dvestotideset frankom, ki so bili prinesli v njeno in Florestanovo domovanje že toliko skromne udobnosti.

Izkušala je prepričati sebe samo: »Kaj je to naposled tako hudega? Življenje je, ki sem ga primorana živeti. Saj mi ni treba drugega kakor braniti se, in vse je dobro.«

A kljub temu. Dražilo jo je in nezadovoljna je bila sama s seboj, ko se je vrnila opoldne v ulico Ešikij, Florestan jo je čakal na pragu, s pismom v roki.

»Dober dan, draga moja.«

»Dober dan, očka.«

»Ali si bolna?«

»Jaz? ... Kako ti pride na um?«

»Zato... Oči imaš takšne, kakor da bi imela vročico.«

»Ah, ne, očka, mraz je. Oči me ščeme od mraza.«

»Seveda je mraz, mucka uboga. Baš to me jezi.«

»Zakaj?«

»Zato, ker boš morala zopet na pot... Oh,« je povzel naglo, »pa to je v jako dostojnem kraju... Barbo mi je pisal, da je mislil na vaju dva. Prihazen mož je ta stari tovariš: našel je priložnost, priporočiti te pri generalu de Kroamor, kjer ima učenko. General priredi veliko pojedino, po kateri bo ples ob igranju klavirja.«

»In jaz...«

»Da, gospodična, ti boš igrala; plačajo ti petindvajset frankov, ako si zadovoljna. Petindvajset frankov!...«

»Kje pa stanuje ta general de Kroamor?«

»Precej daleč... v ulici Pomp... V Pasiju je to. Toda plačajo ti voz tja in nazaj... In tako dospel, ne da bi čutila, kako je mraz.«

Začela sta govoriti o drugih rečeh, dočim je ona božala svojega Kastorja, ki se ti je prilizoval po svoji stari navadi.

XXXIV.

Pianistka za soareje.

Drugi večer, ko je odhajal Florestan na svoje vsakdanje delo v »Sto Norostih«, je začela Gilberta

skromno toaleta, ki je bila ves njen soarejski lišp.

Skrbno si je nataknila krasne lase, ki so obdajali nežni oval njene obraza z glorio zlatega lesketanja. Oblekla je črno svilen obleko in se prepričala, ali bodo bele rokavice, ki jih je bila Roza osnažila z bencinom, še dobre za noč... Da, da, bile so še čisto lepe...

Položila je v svojo mapo par tucatov plesov, ki jih je hotela igrati na soareji; nato je dejala sama sebi: »Čas je.«

Zavila se je v svoj veliki, gorki svršnik in odkimala Kastorja, ki se je že sukal okrog nje:

»Ne, ne, ljubček, noč je ne vzamem s seboj. Saj veš, da vidni kučki ne hodijo na ples... Leži, ačkaj lepo, pa ti prinesem kaj dobrega...«

Povzdignila je glas, da jo sliši stara dekla, ki je pospravljala po kuhinji:

»Jaz pojdem z doma, Poza, vi pa ležite spat, kadar boste hoti.«

»Zavijte se dobro, gospodična; mraz je tak, da škriplje.«

»Saj vzamem voz.«

To rekša je odšla.

General de Kroamor, visok gospod v vojnem ministrstvu, je bil priredil tisto pojedino v črno-lavo svojega povišanja v službi: ker je bil vdovec, je predsedovala njegova hči, prelestna deklica, ki je slovela poleg tega kot bogata nevesta

Obedu je imel slediti sprejem in v zabavo gospodičen in mladih gospodov tudi poskakovanje s klavirjem, med katerim bi mogli dohajati nemoteno manj intimni gostje.

Gilberta se je bila zdaj že čisto navadila igranja na plesih.

Mirno se je pripeljala ob devetih zvečer in stopila pred vrati hiše v ulici Pomp s kočije, držeča svojo mapo pod pazduho.

»Pianistka sem,« je dejala, stopivša v venko vežo, ki so to bili preuredili v nekakšno garderobo.

»Potem,« je rekel sluga, ki se je zdel precej oblasten, obesim vaš plašč, gospodična, in vaš klobuk semkaj le v vnaš; saj vem, da odidete poslednja.«

»Kje je salon?«

»Tam le. Pravkar ga prirelijo za ples.«

Brez odlašanja se je napotila vani.

Salon je bil velik in iako lep, a nekam trezen in poln generalskih slik peš in na konjih. Videlo se je takoj, da je hiša imenitna.

Vsi ktički so bili zastavljeni z južnim cvetjem in zelenjem, ki je pričalo, da je ženska roka izkušala oveseliti to strogo dostojanstvenost.

Klavir je stal v kotu, naslanjaje se k zidu.

Prvi vodja je sledil Gilberti.

Tu je instrument, gospodična. Zdi se mi, da ne stoji prav, in naročeno mi je, naj ga postavim, kakor bo vaša želja.«

sedaj bomo bolj oprezni in bomo vse one vandale pošteno razkrinkali. Poštna oblast pa naj pogleda koga ima na svojih uradih in naj preskrbi enkrat red.

Kitajska slovenščina, ali nekaj cvetk iz listnice voznega blaga drž. železnice. — Način složitve — Uzebina — po dopenju. — V naročilo. Kakovo okrajanje tega obroka se posebej naznani. Blago katerega nočejo prejeti, ne nazaj uzeti, ali se piavočasno ne prevzame, preda se pošiljalcu na razpolaganje. a) Neizročljivo blago, katero se naglo spridi ali se vsled krajnih razmer niti ulegati, niti kakemu odpravniku oddati ne more takoj. b) neizročljivo blago pak, katero nece niti prejemnik prevzeti niti odpošiljalec nazaj vzeti, najprej štiri tedne po prejetu ležalnega obroka, ko bi se po vrednosti blaga vsled dolge lege ali vsled tega nastalih stroškov pismerno znižala tudi uže poprej brez vsake pravilnosti je hitro mogoče prodati. Pri vsakem posameznem sprejemani pokazati je vozniki list. — Mi ne rečemo k temu mičesar, dodamo le Amen, in si mislimo, da je to kitajski očenaš.

Nemška invazija v Gorico. Ne mine skoro noben dan, da ne bi bil v Gorico imenovan kak nemški uradnik ali profesor. Deželni šolski nadzornik Kauer v Trstu dela že več let na to, da vstvari v Gorici nemško kolonijo. Kjer možno izpodrinuti Slovence, tam je gotovo že na potu kak Nemci iz Tirolske ali Češke, da zasede njegovo mesto. Zlasti se je to pokazalo sedaj ob delitvi stare gimnazije v tri zavode. Dasi je bilo vsled tega sistemiziranih nekaj novih mest na slovenski gimnaziji, je vendar nekdo prišel na misel, da bi se ta nova mesta vsaj deloma obrnila Nemcem v prid in to na ta način, da se spravi čim več Slovencev z nemške gimnazije stran na ta novo sistemizirana mesta na slovenski gimnaziji, na njih mesto pa pokliče trde Nemce. Deželni šolski svet gorški ni vsprejel te ideje, marveč predlagal, v imenovanje take domače moči, ki so bile že leta in leta na vrsti. A pri vsaki stvari v našem narodu najde tujec Judeža Iskarijota, ki gre na tihem tujcu na roko, a trdi, da je »Slovenec«. Nekaj dr. Karl Pirjevec, sin znane gorške družine, zelo premožen, neporočen, je že pred 2 letoma preskočil mnogo starejšega tovariša suplenta (brez premoženja, z družino) ter postal provizorični učitelj. Bil je torej pod streho. Ko je bilo zdaj oddati novostemizirano mesto na slovenski gimnaziji, ga je znova zamikalo odjesti službo starejšemu kolegu. A smola je bila, da za to mesto mož ni bil kvalificiran, ker mu manjka izpita iz slovenščine. Probadel je torej pri deželnem šolskem svetu. Zato je šel prosjačit na Dunaj. Vsepeh tega delovanja je bil: Profesor Pavlin, ki je zdaj na dopustu kot okrajni šolski nadzornik, je prestavljen na slovenski gimnazij, kjer ga bo nadomestil kot provizorični učitelj dr. Karl Pirjevec, na Pavlinovo mesto pa je brez razpisa definitivno imenovan Tirolec Kahr! Slovenski profesorji so torej izgubili dve mesti od deželnega šolskega sveta predlagani, izvršno kvalificiran suplent je (po 7 letih suplature) propadel, Judež Iskarijot pa je dobil enako mesto, kakor ga je imel prej, a ima čas vendar enkrat napraviti izpit iz slovenščine, potem pa zopet intrigrirati zoper kolege. Nemci kar skačejo od veselja, v ministru pa pravijo, da o kakem narodnem nemškem naskoku ni govora, saj se je to vse zgodilo le, da se izpolni želja Slovence Pirjevca. Da je ta »Slovenec« za to mesto nekvalificiran, to je šolski oblasti vseeno, da pride nov Nemec v Gorico! Tako se nad nami ponavlja strašno prokletstvo, da izdajalci sami odpirajo tujcu pot v slovenske dežele. Ne vemo, katera stranka v Gorici ima »čas tega Pirjevca šteti med pristaše, vemo pa, da je sramota za vseslovenske profesorje, da so v njih družbi osebe, ki izdajajo narodne in stanoyske interese. Znanu rodbina Pirjevec v Gorici pač ni potrebovala, da je s tem dogodkom tak neizbrisen madež zadel njeno čast.

Dnevni pregled.

Avstrija skrbi Albancem za koncerte. Kakor se poroča, gre vojaška godba 87. polka te dni iz Ptujja v Skader, da bo tam prirejela Albancem koncerte. Dne 1. nov. bo že igrala v Skadru pod vodstvom kapelnika Pissla. Ta godba je bila namenjena na Kreto, ko so jo pred nekaj leti zasedle mednarodne čete. Dozdaj sta bili v Skadru dve vojaški godbi: angleška in italijanska. Sedaj hoče tudi Avstrija pokazati, da ima dobre godce. No, za albanska ušesa bodo menda še predobri. Sicer pa bodo menda Srbi poskrbeli Albancem za koncert — in Črnogorci bodo menda tudi zraven malo basirali.

Kuhinjske skrivnosti navadno ne pridejo v javnost, ker je v tem oziru vsaka gospodinja precej občutljiva. Tudi od gosta ni lepo, če preveč o tem govori, kaj je na gostiji jedel. Na dyorih pa tudi kuhinjske skrivnosti niso več varne. Te dni je bil na Dunaju kongres nemških prirodznancev. Sešlo se jih je 3200. Bili so povabljeni tudi na dvor. In tu je neki kuhar izdal številke, po katerih se vidi, da učenjaki ne zro samo knjige — ampak so tudi sicer precej ješčji ljudje. Snedli so namreč nič manj ko 24.000 panašejev, 10.000 zakuskov, 1 hektoliter sladoleda 2000 kozarcev limonade in 1600 steklenic šampanjca. To je precejšnja svota — no, pa na dvoru jim menda kljub temu vzaloga ne bo zmanjkalo. Se pač pozna draginja in vsak si rad prilhrani, če si more.

Več ali manj merodajni krogi v Avstriji so silno ogorčeni, da si bo upala Srbija poslati proti albanskim roparjem vojaške čete, ki naj preprečijo nadaljnja požiganja srbskih mest, zameri se to Srbiji, češ, da že zopet ogrožava evropski mir in da se še sedaj ni navadila ponižnosti. Tako piše »Tagespost«. Tu se pa res vse neha. Evropski mir torej se po švabski logiki ogrožava, če Srbija ne pusti požigati svojih mest. Če mislijo Švabi, da se Albance s tem, da se jih hoče kaznovati vsled ropanja in požiganja, ogrožava v njihovih življenjskih interesih tedaj jim tega ne zamerimo. Je že res, da je Albancu, švabskemu in madžarskemu bratu, ropanje in požiganje življenjska potreba — toda Srbija ni država, ki bi tej perversnosti služila. Naj pa Italija pošlje Albancem par ladij in naj na njih prepelje par tisoč Albancev v Italijo in naj jim tam dovoli ropati in požigati, če so ji Albanci in njihove življenjske potrebe že tako pri sreč.

Dunajski listi imajo zopet enkrat žeganje in zato »potrčkavajo« na vse kriplje. Laž, mistifikacija, zavijanje in zamolčavanje dejstev: to je vsebina vseh poročil »vojnih strokovnjakov«, ki dobivajo svoja poročila iz takšnih albanskih krajev, kjer ni niti pošte niti telegrafa in bi poročila rabila najmanj mesec ali dva, predno bi dospela na Dunaj. Sedaj pridejo pa ta poročila kar v par dneh. Za glavno nalogo smatra nemško časopisje, da si izmisli dejstva, ki so povzročila albanski upor. Je zanimivo si ogledati nekatere teh izmišljotin krivonosih »vojnih strokovnjakov«.

Eni navaajo kot vzrok albanskih vpadov dejstvo, da Srbi niso pustili na svoje trge ubogih Albancev, ki jim je grozil glas. In sicer — kakor pravijo ti viri — so bili s to prepovedjo najbolj prizadeti Malisori in Miriditi, ki morajo v svrhu prehrane hoditi na trge v Prizren, Dibro in Djakovica. Je že mogoče, da so pisarji takšnih notic vojni strokovnjaki — ampak o zemljepisju nimajo ti ljudje nobenega pojma. Ne vedo, da se nahajajo Malisori in Miriditi v severozapadni Albaniji in da nimajo z mesti Prizren, Dibra in Djakovica, ki leže jugovzhodno, nobenih stikov. Dalje je tudi nesramna laž, da Srbi niso pustili Albancev na svoje trge. Pustili so jih; toda, ko so Albanci te poste uporabljali zato, da so vthotapili na srbsko ozemlje orožje, so morale srbske oblasti te obiske prepovedati. Kar se lakote tiče, je tudi vest izmišljena. Odkod pa imajo albanski kordeli, ki vpadajo v Srbijo, hrano, ki se za njimi vozi? Če imajo za takšne stvari dovolj hrane, tedaj jim tudi doma ni sila. Zopet druga čifutska poročila pravijo, da je albanski vstajo povzročilo srbsko ravnanje z Albanci na Kosovem. Ta je tudi prazna, ker se upor ni začel na srbskem ozemlju temveč v Albaniji sami. — Napisali smo te vrstice za to, ker naši ljudje še vedno in vedno požirajo lažnjive vesti nemških časopisov in šele v drugi vrsti vzamejo v roke domače časopise.

Pri nas in drugod. V »Vedi« priobčuje g. A. Gavrilovič svoje spomine na Aškerca in popisuje, kako je nastal srbski prevod »Krstja pri Savici«. Prof. Gavrilovič je imel dijaka osmošolca Marjanoviča, ki se je zanimal za slovensko slovstvo in je s sodelovanjem profesorja izdelal prevod, ki je dobil priznanje. Ali ste pri nas že kdaj slišali kaj takega. Ako bi se kdo zanimal za cirilico, bi profesorji rekli, der »treibt Allotria« — drugi ga pa obsodijo zaradi »panslavistične Umtriebe«.

Sladkorna industrija na Kranjskem. Bivši deželni glavar pl. Šuklje razpošilja vabila za ustanovni shod odbora za zgradbo sladkornih tovarn na Kranjskem. Isti se naj vrši dne 1. oktobra t. l. v srebrni dvorani hotela Union ob 11. uri dopoldne. Dnevni red obsega več točk, med drugimi poročilo o tedanjem stanju akcije in volitev izvrševalnega odbora. Za novo podjetje vlada tem več zanimanja, ker nahajamo med ustanovniki ugledne može pripadajoče eni in drugi stranki na Kranjskem.

je utemeljeno upanje na zdrav prospeh akcije.

Zadovoljna je vsaka naša gospodinja najbolj s Kolinsko kavno primesjo, kajti ta kavna primes je najboljše kavni pridelatek sploh, ker daje kavi najizvrstnejši okus, najprijetnejši vonj in najlepšo barvo; obenem pa je edino pristno domače blago te vrste. — Zahtevajte torej povsod samo Kolinsko kavno primes!

Nesreča se je zgodila te dni na cesti proti Babinem polju blizu vasi Podgore pri Starem trgu na Notranjskem. Nekaj voznik pelje s težko naloženim vozom po imenovani cesti. Pelje in pelje in zapelje v kanton kraj ceste. Pri tem se je zrušila precej visoka škarpna in voz, konja in voznik — vse se je prevrnilo dol po škarpni. Vozniku je strlo roko. Kmalu nato pripelje drug voznik po isti cesti. Ta možakar pa je najbrže dremal na vozu. Kakor bi bilo usojeno, sta potegnili konja na istem kraju, kjer se je zgodila malo prej nesreča, h kraju ceste in voznik, voz in konja — vse se je prevrnilo dol na prvi voz. Poleg voznikov so dobile tudi živali znatne poškodbe. Druga nesreča je bila čisto odveč, prva pa najbrže ravno tako. Vsem voznikom samo tale nauk. Malo več pozornosti pri vožnji!

Nočni napad. Pred kratkim so se zbrali ponoči domači fantje pred hišo Simona Negra v Cerknici. Najprej so začeli peti, nato se je petje razvilo v prepri in se slednjič končalo z ognjevitim pretepom. Simonu Negru se je zdelo to ravnanje fantov že preveč neumno; zato je stopil iz hiše, da bi jih pomiril in posvaril. Fantje pa so planili nanj kakor gadje in so ga začeli pretepati s palicami in obmetavati s kamenjem. Negro je dobil na glavi več poškodb, med katerimi je ena tudi težka.

Vlom v hranilnico. Včeraj ponoči so vlomili tatovi v hranilnico v Semicu in so odnesli 2500 K. Eden izmed tatov se je nekaj poškodoval, ker so se našli krvavi sledovi. Tovariši pa so ga odnesli.

Roparski umor. Kakor se iz Berlina poroča so našli dne 26. t. m. na neki tamošnji ulici prostitutko, Rollert po imenu, zadavljeno. Vsa znamenja kažejo, da gre tu za roparski umor. Morilec je pobegnil.

Veselje v gostilni. Te dni je popivalo več domačih fantov v neki gostilni v Sp. Gorjah. Okrog polnoči je nastal med njimi prepri, ki se je končal s tem, da se je znašel poglavar celega veselja pred vrsti gostilne, zunaj po kapom. Ta poglavar, hlapec Andrej Koželj po imenu pa je bil vsled tega silno jezen. Pridušal se je, da je tega ravnanje z njim v neobprijeto krivico. In to krivico je hotel maščevati. Začel je loputati z vso silo po hišnih vratih in to toliko časa, da so se vrata znova odprla. Nato je Koželj skočil z odprtim nožem v vežo in je večkrat sunil z njim Antona Pretnarja, ki je stal poleg miga. Nato je hotel Koželj naskočiti še nekega delavca. Ta pa je pograbil Koželja in ga podr na tla. Na tleh ležeči junak Koželj ni mogel na ta način nič več rabiti nevarnega orožja.

Grozodejstva tatinskega častniškega sluge na begu. Nekaj dragonec, ki je služil pri majorju pl. Putkammerju v Parchimu na Meklenburškem za slugo je bil zasačen pri neki tatvini. Mož je pobegnil. Nekaj major, več drugih častnikov pa za njim. Mož pa se na begu obrne in sproži več strelav. Eden izmed njih zadene nekega dragonca in ga nevarno rani. Nato začne mož zopet bežati naprej. Častniki za njim. Mož se zopet obrne in vnovič sproži nekaj strelav, ki pa so zgrešili svoj cilj. Nato si mož pože ne kroglv v glavo in obleži na mestu mrtve.

Telefon.

DrTTTTT
— A tako? Tega ne razumete? To je čisto naravno. Pomislite, da je 27. decembra sv. Janez Evangelist.
— Seveda. Svoj god vsak praznuje.
— Drugi dan pa je bil 28. decembra.
— Menda ne toliko njega, kakor Janeza...
— Navadno popoldne po kosilu pri polni mizi — s cigaro v ustih.
— Dobro cigaro. Seveda dobro cigaro.
— O tem so imeli nekateri klerikalni poslanci britke skušnje.
— Vetski oziri so mu bili popolnoma tuji. Tu je šlo samo za blagor ljudstva.
— To vse liubezen stri

Zapeljala je v ušesih.
— O nič hudega. Včasih tako pride.
— Servus.
DrTTTTT

Ljubljana.

Zgodbe se nadaljujejo. Včeraj je prinesel »Slov. Narod« nova pojasnila gđene. Kamile Theimer. Ljudje čitajo in se zabavajo. Klerikalci pa gredo po Krekovem geslu preko tega na dnevni red. Tako je pri nas v teh pustih časih vendar na en način preskrbljeno za zabavo.

Iz ljudskošolske službe. Za provizoričnega učitelja in voditelja enorazrednice v Česnovcu je imenovan Stan. Brezec, za suplento v Mirni peči je imenovana namesto obolele učiteljice Milene Kavčič učiteljica Ivana Draksler, za suplento v Žuženperku namesto obolele in za provizorično učiteljico v Dobernicah Mar. Kotnik - Franke. Za suplenta v Zagorju je imenovan namesto Franca Goloba, ki je dobil dopust Viktor Kregar.

500 slovenskih deklet dobi lahko službo v Srbiji. Več o tem v jutrišnjem »Dnevnu«.

Jutri začno izhajati spomini slov. četaša Gorca.

Selo pri Ljubljani. Klerikalna piškotarca Orehekova ne zna drugače, kakor da dela zgažo med moščanskimi ženami. Odkar je njenega moža zadela nesreča, ni ona nič kaj zadovoljna. Velika liubezen do rimskih odpustkov in papeža jo vleče vsaki dan k Orazmu. Ker je Orazem tudi dober človek, ji gotovo ne bode odrekal, da bi ji ne dal nekaj odpustkov in pokazal papeža, Orehekova pa je prebrisana ptica. Kadar ji zmanjka drobiža, gre berait od hiše do hiše. Orehekova pravi, da nabira za revne otroke, zraven pa pravi, da je bog ustvaril najprvo sebi brado. Tudi drugi pravijo, da otroci od te beračije dobijo prav malo. Ker Orehekova nima pravice prosjačiti, svetujemo slavnj policiji v Mostah, naj stori svojo dolžnost, drugi naj ji pa pokažejo vrata.

Nogometna tekma »Hašk« - »Ilirija«. Danes popoldne ob 4. se vrši in sicer ob vsakem vremenu znamenita nogometna tekma med zagrebškim »Haškom« in ljubljansko »Ilirijo«. V športnem oziru se da ta tekma primerjati v marsičem z ono historično s praško »Slavijo«. Tudi danes si stois nasproti najboljši moči dveh narodov. »Hašk« je v tako močni formi, v kakoršni še ni bil nikoli, in ravnotako je »Ilirija« zopet zboljšana. Danes se pokaže, v kakem razmerju smo si na tem polju Slovenci s Hrvati. Uvaževati je treba pri tem, da se na Hrvatskem goji ta šport že nad 10 let, pri nas pa komaj tri leta. Kakor se nam poroča, vlada med našim občinstvom za to tekmo vendarle precejšnje zanimanje in jo posetijo baie tudi razne honoracije. Vstopnina je običajna. Hrvatski akademiki so se pripeljali že snoči v Ljubljano ter so bili po zastopstvu »Ilirije« na kolodvoru officielno sprejeti.

Prostovoljno gasilno društvo v Mostah vabi na vinsko trgatve, ki se vrši v nedeljo 5. oktobra pri Trčku pod Lipo v Mostah.

Telovadno društvo Sokol v Štepanji vasi naznanja, da priredi v nedeljo dne 28. septembra t. l. svojo prvo vinsko trgatve ob enem odhodnico naših bratov k vojakom v prijazni gostilni br. Ivana Bricelja v Štepanji vasi, h kateri najljubšeje vabimo slavno občinstvo, da se pridružitve mnogobrojno udeležijo. Prihod viničarjev in viničaric z županom na čelu točno ob 4. uri popoldan. Ker odbor že vnaprej jamči za neprisljano zabavo, naj se torej vsak odloči za poset te vinske trgatve, kjer bode gotovo obilo zabave in smeha. Vstopnina je prosta. Na zdar!

26 postreščekov, vseh močno klerikalnih, se je iskalo včeraj zvečer. Da bi danes razdajali pred kerkami reklamne liste za neki klerikalni zavod. Pika.

Darilo za »Zgradbo Sokola I.« Gospa Terškankova nabrala 17.10 K. sama je darovala 14.— K. Najiskrenejša ij hvala, kakor tudi darovalcem! Na zdar.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Anton Mihevc, stud. med. vet. na Dunaju 10 K, katere so zložili v spomin na 20. september 1908 slovenski veterinarji na Dunaju. Iz kazenske poravnave Adele Jeršek ca Ivan Mausar je plačala Adela Jeršek 10 K, katere je poslal družbi odvetnik g. dr. Ant. Švigelj. Franc Fischer gostilničar na postaji pri Sv. Luciji je plačal v poravnavo nekega spora C. M. družbi 10 K. Gdč. Katica Rebec Radohova vas je nabrala o priliki ženitovanja svoje sestre Ivanke z g. St. Lapajne 10 K 40 vin. Julij Šetinc je nabral za družbo na narodni praznik v veseli družbi opatijskih Slovencev 33 K 40 vin. Iskrena hvala! V Kanalu na Goriškem se je vršil dne

14. septembra 1913 cvetlični dan, od katerega je prejela C. M. družba polovico vsote K 142. 64 h. Denar je poslala blagajničarka g. Franja Kofol. Požrtvovalnim rodoljubom v Kanalu prav toplo zahvala.

Mesto brzojavnega pozdrava vel. skupščini je prejela C. M. družba od podružnice v Bazovici 50 K in od g. Marije Bonetove, Sv. Križ 4 K, katere je nabrala v veseli družbi. Veselica, katero je priredila C. M. podružnica v Domžalah ob priliki vel. skupščine, dne 8. t. m. je prinesla vodstveni blagajni lep prispevek v znesku 400 K. Vrli in marljivi domžalski podružnici bodi še enkrat izrečena prav toplo zahvala. Družba sv. Cirila in Metoda je prejela 5 K nabranih v Ljudski kuhinji pri Sv. Marku nižje Ptuja. Neimenovan iz Krškega je poslal 2 K ob 5 obletnici Adamič - Lundrove smrti. Županstvo Bovec je poklonilo družbi 20 K mesto venca na grob pok. gospe županje Marije Jonko. Gospa Marija Tavzes, hotelirka pri »Lloyd« v Ljubljani, je nabrala v veseli družbi za C. M. družbo 3 K s pripombo, da ni res, da bi bila Nemka, nego je zavešna Čehinja. Ženska podružnica v Sežani je priredila dne 12. in 15. t. m. cvetlični dan v korist družbi, kateri je prinesel vodstveni blagajni 201 K 94 vin. Da se je nabrala tolika svota, gre vsa čast marljivim in požrtvovalnim rodoljubkam v Sežani. Iskrena hvala! Za C. M. obrambni sklad so se nadalje priglasili p. n. gg. in družstva: 1104. Ženska podružnica v Smarju pri Jelšah (plačala 200 K); 1105. Ženska podružnica v Celju (plačala 200 K); 1106. Neimenovan v Brezicah (plačal 200 K); 1107. Iv. Breznik, posestnik in meščan v Kamniku (plačal 200 K).

Tržne vesti. Včeraj sta pripeljala dva Vipavca 93 škatelj grozdja in pet vreč kostanja. Domačega sadja so na trg pripeljali 129 košar. Krompirja je bilo 11, zelja pa 8 voz. Jajc je bilo 55 košar, perutnine pa 72 kurnikov. Gob je bilo 43 košar. Pri vseh drugih živilih so bile cene enake onim od minulega tedna, le pri krompirju in zelju so se znatno znižale. Krompir je veljal 100 kg 4 K 40 vin., zelje pa 100 glav 6 K. — Tržno nadzorstvo je od 22. do 26. t. m. preiskalo 11.200 jajc, med katerimi je bilo 52 pokvarjenih.

Vlom v tobakarno. Včeraj ponoči so neznani zlikovci vlomili v tobakarno na državnem kolodvoru v Spodnji Šiški ter odnesli za več nega 400 kron cigaret in cigar. Vzeli so seboj samo boljše cigarete in cigare, dočim se za slabše niso zmenili.

Tatvina na trgu. Včeraj dopoldne je bila na trgu ukradena posetnica Neži Zotlerjevi iz Savelj denarnica s 4 K denarja; Katarini Vrhovčevi pa denarnica z manjšo vsoto. O tatui ni sledu.

Umrlj so v Ljubljani: Marija Juhant, bajtarjeva žena, 48 let. — Sestra Marija Ksaverija Finžgar, uršulinka 31 let. — Marija Bergant, tovarniška delavka. — Lovrenc Jereb, bajtar, 61 let.

— Loterijske številke. D n a j 4, 45, 18, 34, 30.

Trst.

»Zarjino« zagovarjanje regnikolov postaja pametnim ljudem ne samo zlobno, ampak tudi preneumno. Ne bi imeli nič proti temu, če bi stali v obrambi regnikolov samo italijanski socialni demokratje, ker jih predobro poznamo kot italijanske kamoriste in šoviniste, toda sramotno in vse obsodbe vredno je to, da vrši tako delo slovenska socialna demokracija, oziroma njeno glasilo: »Zarja«. »Zarja« izhaja v Ljubljani in jej položaj v Trstu ne more biti dobro znan, to tem manj, ker so njeni tržaški dopisniki skoraj sami renegati — zagrizeni nasprotniki tega, kar je slovenskega. V resnici pa je položaj slovenskih delavcev, uslužbencev itd. v Trstu tak, da bi se »Zarja«, če bi imela le trohico slovensko čutečega na sebi, morala zanj zavzeti, to pa ne samo z narodnega, ampak zlasti s socialnega oziroma gospodarskega stališča. V Trstu je na tisoče brezposelnih slovenskih delavcev, ki žive v veliki bedi in revščini. Pri tem bode dolga: Srbija stre najtrše orenikov, ki za našo državo niti koraka niso še storili, dočim so Slovenci živovali Avstriji že mnogo denarcega in krvnega davka. Slovenci morajo Trst zapuščati ter hoditi umirati v ameriške rudokope, regnikoli pa se v tem mestu dan za dnem naseljujejo. Je li to pravica? Seveda socialni demokratje motivirajo celo stvar s tem, češ je res, da se regnikoli neprestano naseljujejo v Trstu, toda, saj se tudi Slovenci naseljujejo v Ameriki. Kakor imajo Slovenci pravico iti iskati dela v Ameriko, ravnotako pravico imajo regnikoli prihajati sem v Trst. Take in podobne stvari govoriijo in pišejo slovenski socialni demokratje. Mari li niso ti nauki škodljivi našemu narodnemu organizmu? Zakaj samo slovenski

Cementne cevi
v vseh merah,
barvaste plošče
itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Ko.

Ljubljana.

Telefon št. 296. Pisanica, delavnica in skladišče na Tržaški cesti. Telefon št. 296.

Stopnjice, bal-
koni, spomeniki,
stavbni okraski
itd.

socialni demokratije uče v tem smislu? Bajе zato, ker so od italijanske socialne demokracije podkupljeni, ker igrajo vlogo izdajalcev našega naroda? Nismo šovinisti, zato tudi ne vodimo boj za odstranjenje regnikov morda iz narodnega sovraštva ne; pač pa stojimo v tem boju vsled tega, ker se nam gre za bitje ali ne bitje, torej za življenje. Slovenski socialni demokratiji je to seveda vseeno. Kaj njej mar, če nas regnikoli izpodrivajo? Ker je taka, zato naj se tudi ne šopiri med našim slovenskim ljudstvom in naj ne farba slovenskega delavstva! Kdor ni s slepoto udarjen, ta bo s slovensko socialno demokracijo znal obračunati. Mi bi jej za danes samo to priporočali, naj sovražnikom slovenskega naroda ne gre preveč na limanice, ker se jej drugače lahko pripeti, da jo regnikolsko vprašanje v grob položi.

Italijansko patriotsko društvo v Trstu je zapričelo širšo akcijo proti regnikom, proti katerim je že na več shodih protestiralo, kakor tudi interveniralo pri vladi. To je za nas Slovence vsekakor razveseljivo dejstvo. Razume se samoposebi, da to italijanskim liberalcem, odnosno iredentarijem ni nič kaj povolji, zato v svojih glasilih tulijo, kolikor jim je le mogoče. Toda mi mislimo, da vsaj to pot naša vlada ne bo zlezla pod klop, kakor je bila to že od nekdanjenava, marveč, da bo vsaj deloma varovala to, kar zapovedujejo zakoni, in da bo tudi želje avstrijskih Slovanov, kakor tudi želje avstrijskih Italijanov nekoliko več ur oštevala, kakor pa one od iredentarijev, katerih glavna skrb se suče okoli misli: »kako odtrgati od Avstrije močan del zemlje s Trstom vred.«

Slovensko gledališče v Trstu se odpravi danes, v nedeljo 28. septembra ob 8. zvečer s prekrasno dramo »Golgota«, ki jo je spisal Srdjan pl. Tučić.

Godbeni odsek N. D. O. priredi danes, v nedeljo 28. septembra vrtno veselico na vrtu konsumnega društva v Rojanu. Spored: koncert, nato pa ples. Začetek veselice ob 4. popoldne, konec popolnoči. H koncertu je vstopnina prosta. Slovenci! Udeležite se te prireditve v častnem številu in pokažite, da ste pripravljene podpirati edino slovensko narodno godbo v Trstu, ki se je zlasti v zadnjem času pod vodstvom novega učitelja precej izpopolnila.

Društveni ples in plesne vaje NDO, Odbor NDO, naznanja, da se vrši znanje v veliki društveni dvorani, ul. sv. Frančiška št. 2. društveni ples, in sicer vsako nedeljo od 4. popoldne do 9. zvečer. Plesna sezona se odpravi danes, v nedeljo, 28. t. m. Nadalje se bodo vršile vsaki ponedeljek, četrtek in soboto plesne vaje od pol 8. do pol 10. zvečer. Društvene plesne in plesne vaje bo vodil prof. Umek.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu naznanja, da se bo vršil redni letni občni zbor v nedeljo, 12. oktobra.

Danes se vrši vinska trgatega, katero priredi šentjakobska »Citalnica« v novi dvorani »Del. konsumnega društva« pri sv. Jakobu. Zabata obeta biti izborna z ozirom na predpriprave. Ta zabava ne bo slična onim onih društev, ki obljubljajo razne točke, a končno je samo godba in ples in ples in godba, to bo zabava v pravem pomenu besede. Jako zanimiva bo občinska seja. Vršili se bodo tudi razni kupleti. Naznanjamo, da krasti bo vsem dovoljeno, pazi se pa naj strogo na »oko pravice«. Kdor bo »zasačen«, bo moral plačati globo, če pa ne, bo vtaknjen v kletko. Po končani zabavi bo ples, ki bo trajal do popolnoči. Začetek točno ob 4. popoldne. Vstopnina je samo 30 vinarjev. Danes popoldne torej vsi k sv. Jakobu!

Trgovina z „belim blagom“.

Vsako leto pod jesen so se zbrali v Varšavi kupčevalci z »belim blagom«. To so večinoma židje, ki kupujejo v Evropi dekleta in jih prodajajo na razne strani sveta. Prej so imeli ti trgovci v Varšavi popolnoma proste roke — sedaj pa je ruska policija postala bolj stroga, posebno, ker pazijo na te ljudi tudi člani mednarodne zveze, ki se bori proti trgovini z dekleti. Vendar so se kljub temu tudi letos sešli bogati židje, da nakupijo »belega blaga«. Največ jih je iz Brazilije, ker je v Buenos Aires nekako središče te kupčije. Židovske

kapitaliste spremljajo navadno bogate ženske, vse v zlatu in briljantih, da vabijo neizkušene delce k sebi. Ti židje imajo po vseh evropskih mestih svoje agente, ki jim poskrbe za blago.

Vendar si letos židje niso upali javno trgovati v Varšavi, ampak so se razdelili na manjša območja mesta, od koder hodijo le skrivaj v Varšavo na večerne zabave, na lov in na posvetovanja. Policija pa jih letos marljivo zasleduje. Posrečilo se ji je v nekem hotelu v Piotrkovu zasačiti dva taka trgovca. Seveda sta se žida izgovarjala. Dobili so pri njima ček za 28.000 rubljev — raznih dragocenosti, zlatnine itd. za 16.000 rubljev — in v raznih kovčgih lepih ženskih oblek za 14.000 rubljev. Vse te priprave imajo taki trgovci za vado, na premočito dekleta z lepimi obljubami.

Varšavski listi pišejo: Trgovci, ki so prišli letos čez morje po »belo blago« so se nastanili v mestih Rokiciny in Baby, kjer se lažje skrijejo. (Tudi denar včasih skrije lopove!) Od vseh strani se shajajo v Koluski, kamor agente pripeljejo svoje blago. Tam je pravi človeški semenj. V treh dneh je neki trgovec nakupil 26 deklic v starosti od 14—20 let starih. Prednost imajo seveda lepa stasita dekleta. Cena je 50—1000 rubljev za kos. Neki agent v Lodzu je prodal sestro svoje žene za 1250 rubljev. Onih 26 deklic je že na poti v Brazilijo. Na meji je bilo malo sitnosti, pa nobena meja ni tako velika, da bi je ne prestopil z zlatom obložen osel. V Hamburgu se jim je pridružil 50 deklic, ki so bile določene za Carigrad. Med njimi je največ bivših šiviljic, strežnic in kmečkih deklet, ki jih je premotil deloma blesk — deloma pa same ne vedo — kam gredo. Tako se vrši kupčija od leta do leta.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Srbsko - albanska vojna.

NA DUNAJU LAŽEJO.

Belgrad, 27. septembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Nasproti dunajskim trditvam, češ, da Albanija kot taka niti udeležena pri napadu na srbsko ozemlje in da je vse to samo navaden upor srbskih Arnavtov, se tukaj konstatira, da se Elbassan vendar ne nahaja v Srbiji in iz Elbassana je prišla kolona kakih 5000 Arnavtov, ki imajo s sabo celo tudi tren, kar je najboljši dokaz, da je napad organiziran in sicer v mejah albanske države kot take.

Sicer pa na Dunaju svojega namena ne bodo dosegli, ker se v Evropi dobro ve, da so dunajske trditve naravnost absurde.

ZAČETEK OBRAČUNA.

Belgrad, 27. septembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Jutri najbrže že začnejo operacije srbske armade proti Arnavtom, deloma so pa že začele, ker so ojačenja že prišla na svoja mesta. Srbska armada bo prišla Arnavte od več strani in jih popolnoma pokončala. V par dnevih ne bo na srbskem ozemlju nobenega arnavtskega napadalca več.

ODKOD ARNAUTOM OROŽJE?

Belgrad, 27. septembra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Ker na Dunaju tajijo vsako zvezo z arnavtskim napadom na srbsko ozemlje, treba ponovno naglašati, da so oboroženi Arnavti skoraj izključno s puškami sistema Manlicher, kakor jih rabi avstro - ogrska armada.

SRBI SO ZADELI OB ALBANCE.

Belgrad, 27. septembra. Srbske priprave so bile dokaj hitro končane. Velik del čet je že združenih in te so že ustavile roparsko prodiranje albanskih tolpe.

ALBANSKI ŽE PRIČENJAJO ČUTI SRBSKO PEST.

Belgrad, 27. septembra. Kjerkoli so zadele ojačene srbske čete z Albanci, so ti, daširavno v premoči, povsod podlegli. Tako se jim je zgodilo pri Kičevu in Struzi, kjer so bili potlačeni.

STRAHOVIT PORAZ ARNAUTOV PRI DJAKOVICI.

Belgrad, 27. septembra. Pri Djakovici so bili Arnavti katastrofalno poraženi.

Prizren je tudi že izven albanske nevarnosti. Mesto pomenja važno prehodno točko, zato so Albanci vse sile napeli, da bi bili mesto osvojeni. Toda srbska posadka je s svojo hrabrostjo vzdržala arnavtski napad.

LUMPARIJA ALBANCEV BREZMEJNA.

Belgrad, 27. septembra. Albanske tolpe vporabljajo proti Srbom patrone dum - dum.

IZVOR ALBANSKEGA OROŽJA.

Belgrad, 27. septembra. Albanci so oboroženi s puškami, ki so v rabi v Avstriji in Turčiji.

GRŠKO - TURŠKA VOJNA NAPETOST.

Pariz, 27. septembra. Listi pišejo: Odnosaji med Grško in Turčijo so zelo resni. Turčija se upira skleniti z Grško definitivni mir ter zahteva otok Kios in Mitilene. Turčija je pripravila tudi že vojaški kontingent, ki naj eventualno izvrši nasilno okupacijo otoka Kiosa. Grški kralj je prekinil svoje potovanje ter se vrača v Atene.

MOBILIZIRANJE NA VSEH STRANEH.

Pariz, 27. septembra. »Agence Havas« poroča iz Aten, da je odredbe najhitrejša mobilizacija. Vpoklicani so vsi, ki so bili odpuščeni.

London, 27. septembra. »Reuter« poroča, da Turčija na vse kriplje hiti z mobilizacijo.

VOJNA MED GRŠKO IN TURČIJO.

Pariz, 27. septembra. Na vojno med Grško in Turčijo šunta Enver bej. Njega podžiga Italija, to pa radi otoka Rodos, ki bi po sklepu miru med Turčijo in Grško pripadel Grški, česar pa Italija ne mara.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Pohištvo se ceno proda. Dunajska cesta 6., III. nad. 936-2

Dobro ohranjeno pohištvo in šivalni stroji se ceno proda. Hranilna ulica 17. I. nad. levo. 939-3

Izdelovatelj čepic, naredi tudi mufr, ako se prinese blago. Stari trg 32. 940-1

PAFF faff
šivalni stroji
priznani najboljši.
10 letna garancija.
Ign. Vok,
Ljubljana, Sodna
ulica števil 7.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.

V hotelu „Tivoli“ se odda nekaj
lepih mesečnih sob
po zmerni ceni.

Za birmo!

Dolžnost vsakega zavednega botra in botre je, da se posluži v edini slovenski urarni in zlatarni

Alojzija Povha, Trst
ulica del Rivo števil 26 (Sv. Jakob).
Cene nizke. Bogata izbora.

Martin Kralj

čevljar in izdelovatelj gornjih delov v Ljubljani, Wolfova ulica 12. Priporoča se slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje hitro, točno in solidno

Alojzij Šlajpah

iz Velike Loke, sedaj
gostilničar v Krškem,
priporoča vsakovrst. dobra
dolenjska in bizeljska vina,
ali mošt. Pripravljen sem
vedno vsakemu kar najbolje
in pošteno postreči. Kakor
dosedaj, dobe se še
v nadalje pri meni različne
poskušnje.

Kdor hoče imeti res zanesljivo in trpežno uro, fino izdelane veržice, prstane i. t. d. naj ne prezre trdke
Ivan Ravnihar, urar
Ljubljana, sv. Petra c. 4.

Varujte se ponaredb,
ki niso „FLORIAN“ in
zdravju ne koristijo!

FLORIAN
Kdor vživa,
Zabi težav;
Danes vesel je
Jutri bo zdrav!
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

100.000 ur!
Radi balkanske vojne sem primoran prodati 100.000 kosov imit. srebrnih ur z izvrstnim Anker-Rem. kolesjem, tekom na rubin, ki so bile namenjene za Turčijo, za čudovito nizko ceno, 1 kos 3 K, 2 kosa 5 K 80 v, 3 kosov 14 K, 10 kosov 27 K. Naj nihče ne zamudi pri tej ugodni priliki si nabaviti uro skoraj zastoj. Naročite takoj, ker bodo v kratkem razprodane. 3 letna pismena garancija. — Pošilja po poštne povzetju pošiljalnica ur
S. LUSTIG, Novi Sanžez 6-76.

Trajno delo

dobi mnogo delavcev in delavk pri podjetniku
Andreas Šuligoj v Trbovljah (Štajersko)
in v Kočevju (Kranjsko).

Plača: Za moške v starosti od 16.—40. leta 3 do 3:40 K na dan.
„ženske“ „ „ 17.—40. „ 2 „ 2:30 K „ „
V akordu zaslužijo moški tudi čez pet kron in ženske tri krone in čez na dan. — Delo deseturno.

Oglejte si
pred nakupom izgotovljene obleke, sukna in pelerine za odraslo in
šolsko mladino
v trgovini
„Pri Škofu“
Ljubljana, Pred Škofijo števil 3 — zraven škofije —
nasproti gostilni „Pri Sokolu“.

Fotografske aparate
vse potrebščine ima v zalogi
drgerija in fotomannfaktura
„ADRIJA“
v Ljubljani, Selenburgova ulica 5.
Zahtevajte cenike!

Izdelovalnica damskih klobukov.

Za izdelovanje, popraviljanje in barvanje vse vrste damskih in moških klobukov po najnovejši modi. — Zagotavljajoč naročnike solidne postrežbe in najnižjih cen

se priporoča
Alojzij Sečnik,
klobučar v Kranju.

KUC
zdravniško priporočeno krl tvoreče
vino daje moč in zdravje.
Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po
poštne povzetju K 4 50. Edina zaloga:
Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Mar-
sale, Malage, Konjaka, žganja itd.
Ljubljana.

Mesečna soba.

Lepo meblirana se na Sv. Petra cesti števil. 4. (Obrežna steza števil. 2) takoj odda. Več se poizve istotam I. nadstr. na levo. Razgled na cesto.

Popolni šivalni stroj je le

„Singerjev“

Dobi se samo s tem izveskom in po upravičenih naših zastopnikih Ljubljana, Sv. Petra cesta 4,

Kranj, Glavni trg 119, Novo-mesto lekarna Bergman, Kočevje, Glavni trg 79.

Med Ljubljano in : : Postojno. : :

Oni mladi gospod, lep, velik, v svetlorjavni obleki, s temnim površnikom in Girardi-slannikom ki se je v petek, dne 19. t. m. med 8. in 11. uro peljal po zgoraj imenovani progi, se prosi, naj sporoči svoj naslov, da se mu vrne neki predmet, ki ga je izgubil.

Naslov: „Zita“, poštroležeče Velikovec, Koroško.

Danes pojdemo vsi na Glince-Vič kjer je velik

KONCERT

na prostornem vrtu pri „Travnu“.

Začetek ob 4. uri popoldan.

Pri neugodnem vremenu se vrši koncert v prostornem salonu.

Vljudo se priporoča

J. Traun.

Gramofonske plošče

z novimi

slovenskimi

:: posnetki ::

so zopet izšle in se dobe edino pri

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica števil. 5.

Največja tovarniška zaloga

najnovjših gramofonov in godbenih

automatov na Kranjskem.

Glavni zastopnik trdk: Avstrijske

gramofonske družbe na Dunaju, z

znamko „Angel“, in Homophon Comp.

v Berlinu, znamka „Homokord“.

Plošče: Jumbo, Favorit, Odion itd.

vedno v zalogi.

: 10.000 vsakovrstnih plošč. :

Lastna delavnica za izdelavo in po-

pravljanje gramofonov in godbenih

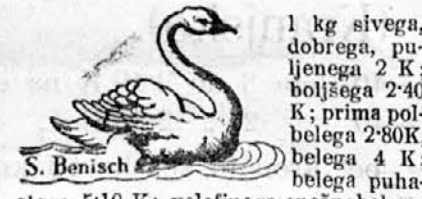
automatov vseh vrst. — Posamezna

dela, igle, peresa, in cela kolesja.

Ceniki zastoj in franko.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivoga, dobrega, pu-
ljenega 2 K;
boljšega 2-40
K; prima pol-
belega 2-80K;
belega 4 K;
belega puha-
stega 5-10 K; velefinega snežnobelega,
puljenega, 6-40 K, 8 K; puha sivoga
6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfi-
nejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg
naprej franko.

Zgotovljene postelje iz goslonitega
rdečega, mo-
drega, belegaali rumenega nankinga,
pernica 180 cm dolga, 120 cm široka,
z dvema zglatnicama, 80 cm dolgi,
60 cm šir., polnjena z novim sivim,
prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne
pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglat-
nice 3 K, 3-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm
dolga, 140 cm široka 13 K, 14-70 K,
17-80 K, 21 K, zglatnica, 90 cm dolga,
70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja
pernica iz močnega, črtašlega gradla,
180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 K,
14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od
12 K naprej franko. Lahko se franko
zamenja za neugajajoče se vrne denar.
— Natančni cenovniki gratis in franko.
S. Benisch, Dešenice 790, Češko.

Modistinja MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobu-
kov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

I. Gorjanc, preje Kocjan, specialna trgovina za steznike.

Cenj. damam tu in na deželi priporočam svojo največjo zalogo : dnje novosti,
pariških, dunajskih, trikot, elastičnih, brez palčic, rje prostih, deklških, dam-
skih, hygieničnih steznikov, drža za kolke in prsa, ravnodrželcev ter najmo-
dernejših životkov (Miederleibchen), od priprste do najfinejše vrste.

∴ Izdelovanje steznikov po životni meri od 12 kron dalje. ∴

Posebna soba za pomerjevanje.

Modni salon Stuchly-Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica 3

priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo

- zimskih klobukov in športnih čepic -

za dame in deklice po najnižji ceni.

Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Priznana dobro blago — nizke cene.

Konfekcijska trgovina

Maček & Ko.

založniki c. kr. priv. južne železnice

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3

priporoča veliko izbiro

jesenskih in zimskih

novosti za gospode in

dečke.

Strogo reelna postrežba. Najnižje cene.

Specialna trgovina s kolesi in deli Ana Gorec, Ljubljana

Marije Terezije cesta 14 (Novi svet, naspr. Kolizeja).

Zahtevajte cenik. Rabljena kolesa od 25 K naprej,
Izposojevanje koles.

Del. glavnica: 8,000.000 K. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.**

Stritarjeva ulica števil. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

Poslovalnica „Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Ob pričetku

šol

priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo vsakovrstnih izgotovljenih

oblek za dečke in deklice.

Zaloga po-
hištva in ta-
petniškega
: blaga. :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marija Te-
rezije cesta
11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

v različnih najnovjših slogih.

Vsakovrstno drugo

pohištvo.

Priznana solidno blago

ter najnižje cene.

Zaloga otomanov divanov, žimnic

različne kakovosti;

zajamčeno trpežni izdelki.

Velika izbira

otroških vozičkov,

vsakovrstnih slik,

ogledal i t d.

Povečanje portala v najmodernejšem stilu!

v parterju in v I. nadstr. sedanjega lokala, ter za celo fronto hiše (G. Simonetti) Mestni trg 6, da bo mogoče, z elegantnim aranžiranjem izložb, vsaki čas prepričati cenj. odjemalce o moji najpolnejši izbiri v konfekciji za dame, gospode, dečke in deklice.

Radi ogromne zaloge oddajam blago pod lastno ceno, še pred sezono!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

4 3/4 %